TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN ĐỒNG PHÚ** **TỈNH BÌNH PHƯỚC**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **04/**2023/QĐST-VDS
Ngày 05/ 6/2023
"V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"

QUYẾT ĐỊNH GIẢI QUYẾT YÊU CẦU TUYÊN BỐ MỘT NGƯỜI MẤT NĂNG LỰC HÀNH VI DÂN SỰ

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐỒNG PHÚ, TỈNH BÌNH PHƯỚC

Với thành phần phiên họp gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà **Nguyễn Thị Hương**

Thư ký ghi biên bản phiên họp: **Bà Đào Thị Quỳnh Nga**

Kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân huyện Đồng Phú tham gia phiên họp: ông **Nguyễn Công Thao**

Trong ngày 05 tháng 6 năm 2023, tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 02/2023/TLST – VDS, ngày 10/02/2023 về việc "yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo quyết định mở phiên họp số 03/2023/QĐST-VDS, ngày 22/5/2023, theo yêu cầu của:

* Người yêu cầu: bà **Mông Thị M**, sinh năm 1957; Địa chỉ: Tổ 1, Ấp C, xã T, huyện Đ, tỉnh B.

*Người liên quan: anh **Mông Văn S**, sinh năm 1992; Địa chỉ: Tổ 1, Ấp C, xã T, huyện Đ, tỉnh B.

NỘI DUNG

Theo đơn yêu cầu, các văn bản trong hồ sơ vụ việc và tại phiên họp, bà Mông Thị M trình bày như sau:

Bà M và ông Mông Văn Đ chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 1988, không có đăng ký kết hôn. Vợ chồng bà sinh được người 03 người con là Mông Văn C, sinh năm 1985; Mông Văn L, sinh năm 1989 và anh Mông Văn S, sinh năm 1992. Năm 1997 ông Đ chết.

Anh Mông Văn S, sinh ngày 12/8/1992, giới tính nam. Lúc mới sinh và khi còn nhỏ thì phát triển bình thường. Đến năm 2011 bắt đầu phát bệnh tâm thần, bị mất khả năng nhận thức và làm chủ được hành vi của mình và thường hay có hành vi quậy phá, đập phá đồ đạc trong gia đình. Bản thân anh S không tự lao động để tự phục vụ mình được. Mọi sinh hoạt từ khi bị bệnh cho đến nay đều phụ thuộc hoàn toàn vào người khác chăm sóc. Do vậy bà M đề nghị Tòa án tuyên bố anh Mông Văn S là người mất năng lực hành vi dân sự. Cử bà Mông

Thị M là người giám hộ đại diện cho anh S trong các giao dịch dân sự. Ngoài ra tôi không còn yêu cầu nào khác.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát: Quá trình giải quyết vụ việc của Thẩm phán là đúng quy định của pháp luật; việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu bà M là đúng quy định của pháp luật tố tụng dân sự;

Về nội dung: Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đồng Phú đề nghị Tòa án áp dụng Khoản 1 Điều 27; Điều 369; điều 370 và điều 371, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 và Điều 19; Điều 22; Điều 46; Điều 47; Khoản 3, Điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015 chấp nhận yêu cầu của bà Mông Thị M về việc *"Tuyên bố anh Mông Văn S mất năng lực hành vi dân sự và cử bà Mông Thị M làm người giám hộ cho anh Mông Văn S"*

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ việc được thẩm tra tại phiên họp, căn cứ ý kiến của Kiểm sát viên và đương sự;

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Về tố tụng: Theo yêu cầu của bà Mông Thị M *"Tuyên bố anh Mông Văn S mất năng lực hành vi dân sự và cử bà Mông Thị M làm người giám hộ cho anh Mông Văn S*" được quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, yêu cầu này thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân.

Về nội dung: Bà Mông Thị M yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Mông Văn S mất năng lực hành vi dân sự và cử bà Mông Thị M làm người giám hộ cho anh Mông Văn S trong các giao dịch dân sự có liên quan.

Để chứng minh cho yêu cầu của mình, bà M đã cung cấp cho Tòa án các chứng cứ, gồm: Giấy xác nhận khuyết tật; quyết định điều chỉnh mức trợ cấp hàng tháng và một số tài liệu khác. Đồng thời, bà M đã yêu cầu Tòa án ra quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với anh Mông Văn S

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 331/KL-VPYTW ngày 17/5/2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa kết luận:

"- Về y học: đương sự bị bệnh ***Tâm thần phân liệt thể pharanoid (F20.0-ICD. 10).***

- Về năng lực nhận thức và điều khiển hành vi: ***Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.*****"**

Như vậy, có đủ căn cứ xác định anh Mông Văn S là người không có khả năng nhận thức, điều khiển hành vi - mất năng lực hành vi dân sự, nên yêu cầu của bà Mông Thị M về việc yêu cầu tuyên bố anh Mông Văn S là người mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở, nên được chấp nhận.

Đối với yêu cầu cử bà M là đại diện – giám hộ cho anh S, như nhận định trên, do anh S không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, còn bà M là mẹ ruột của anh S và là người trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng anh S từ khi còn nhỏ đến nay, theo quy định tại Khoản 3 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015 thì bà M là người giám hộ đương nhiên cho anh Mông Văn S. Do vậy, yêu cầu của bà M về việc cử bà M là người giám hộ cho anh S là có căn cứ, nên được chấp nhận.

Đề nghị của Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện Đồng Phú là phù hợp nên được chấp nhận.

Về lệ phí: Bà Mông Thị M có đơn xin miễn án phí vì lý do bà M là người cao tuổi (trên 60 tuổi), đang phải nuôi hai con bị bệnh tâm thần, có xác nhận của chính quyền địa phương. Xét yêu cầu của bà M, đối chiếu với quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 là có căn cứ nên được chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Áp dụng Khoản 1 Điều 27; Điều 369; điều 370 và điều 371, 372 Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 và Điều 19; Điều 22; Điều 46; Điều 47; Khoản 3 Điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015

- Áp dụng Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Mông Thị M:

Tuyên bố anh Mông Văn S là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Mông Thị M là người giám hộ cho anh Mông Văn S. Bà M được thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

2. Về lệ phí Tòa án: Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Mông Thị M. Hoàn lại cho bà M số tiền đã nộp là 300.000 đồng theo biên lai thu tiền số 0019187 ngày 10/02/2023 của Chi cục thi hành án huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước.

3. Bà Mông Thị M có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Thẩm Phán

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Bình Phước;
- VKSND huyện Đồng Phú;
- THADS huyện Đồng Phú;
- Đương sự;
- Lưu.

Nguyễn Thị Hương